

2020

Ο ρόλος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στις Διαπραγματεύσεις Ομηριών και Κρίσεων

«Μια λέξη και όλα σώζονται. Μια λέξη και όλα χάνονται.»

André Breton

Τρεις υποθέσεις ομηρίας που συγκλόνισαν την κυπριακή και
ελληνική κοινωνία και η κάλυψή τους από τα ΜΜΕ.

*Γράφει η Παναγιώτα Γιάγκου, Εργληματολόγος και Αστυνομικός στην
Αστυνομία Κύπρου*

Ο ρόλος των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης στις Διαπραγματεύσεις Ομηριών και Κρίσεων

Γράφει η Παναγιώτα Γιάγκου

«Ο χρόνος παγώνει, ο χρόνος ξεκαθαρίζει. Καμιά διάθεση δεν μπορεί να διατηρηθεί αρκετά αμετάβλητη μέσα στις ώρες»- Mark Twain

Οι δημοσιογράφοι τρέχουν για να εξασφαλίσουν τη σημαντική είδηση της μέρας, ενώ οι διαπραγματευτές τρέχουν να προλάβουν προκειμένου να μη χαθεί καμία ζωή. Ο χρόνος είναι υποκειμενικός και για τους δύο. Τα συναισθήματά τους, όμως, είναι παρόμοια.

Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (ΜΜΕ) στα οποία εργάζονται οι δημοσιογράφοι είναι έντυπα, ραδιοτηλεοπτικά και δίκτυα πληροφορικής. Είναι αυτά που μεταφέρουν ειδήσεις και πληροφορίες από αξιοσημείωτα συμβάντα οπουδήποτε στον κόσμο κατά τη δημιουργία και την εξέλιξή τους. Ψάχνουν μία ενδιαφέρουσα είδηση που θα κεντρίσει το ενδιαφέρον του κοινού. Η διαπραγμάτευση ομηρίας και κρίσης, η οποία διενεργείται από εκπαιδευμένα μέλη της Αστυνομίας, αποτελεί μία τέτοιου τύπου είδηση αφού το γεγονός συμβαίνει και εξελίσσεται την ίδια στιγμή και ενδιαφέρει το κοινό λόγω της σοβαρότητας και των ειδικών χαρακτηριστικών που εμπεριέχονται.

Κάθε γεγονός στη ζωή του ανθρώπου μπορεί να επιλυθεί με διάφορους τρόπους, αφού πολλοί παράγοντες παίζουν τον ρόλο τους, όπως για παράδειγμα σε ποιο άτομο συμβαίνει το γεγονός, στον χαρακτήρα αυτού του ατόμου, στο υποστηρικτικό του περιβάλλον, στις δυνάμεις του (φυσικές και ψυχικές) και στους εξωτερικούς παράγοντες. Στις περιπτώσεις των διαπραγματεύσεων ομηρίας και κρίσεων τα ΜΜΕ λειτουργούν ως οι εξωτερικοί παράγοντες. Και αυτό, για τον τρόπο που παρουσιάζουν το γεγονός.

Σε ομιλία του το 2001, στην ημερίδα δημοσιογραφίας και τεχνών, του Δημοσιογραφικού Ομίλου Πανεπιστημίου Κύπρου με θέμα «Τα όρια της έκφρασης» ο τότε Πρόεδρος της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, κύριος Αλέκος Ευαγγέλου, ανέφερε μεταξύ άλλων ότι τα ΜΜΕ ασκούν τεράστια και πολύπλευρη δύναμη αφού «επηρεάζουν καθοριστικά κρίσιμους τομείς της ατομικής και κοινωνικής ζωής, καθορίζουν και προωθούν αποφάσεις, αντιδράσεις καταστάσεις και προτεραιότητες», καθώς επίσης επηρεάζουν τη συμπεριφορά των θεσμών, τη λειτουργία των διαδικασιών και των μηχανισμών αυτών (των θεσμών) και διαμορφώνουν συνειδήσεις, πρότυπα και ιδεολογίες. Οι διαπιστώσεις αυτές ισχύουν, ίσως και σε μεγαλύτερο βαθμό, μέχρι και σήμερα. Φαινόμενα όπως ο φόβος του εγκλήματος, η ανασφάλεια για πιθανή θυματοποίηση πολιτών ή/και η ανησυχία για την

εγκληματικότητα είναι υπαρκτά. Τα βλέπουμε γύρω μας καθημερινά και δημιουργούνται από τα ΜΜΕ. *«Το μυαλό μας είναι γεμάτο πληροφορίες και εντυπώσεις που προέρχονται από τα ΜΜΕ»* (Μακ Κουέλ 2002, σελ. 477) και μέσω αυτών διαμορφώνονται οι απόψεις του καθενός. Βέβαια όλα αυτά εξαρτώνται από το πώς ο καθένας αντιλαμβάνεται αυτά που παρακολουθεί.

Το περιεχόμενο των ΜΜΕ συχνά υπόκειται σε διάφορες ερμηνείες από το κοινό. Ο κάθε άνθρωπος εξάγει τα δικά του συμπεράσματα βάσει των εμπειριών του, της ψυχοσύνθεσης του, της οικογένειάς του, των κοινωνικών του συναναστροφών. Συνεπώς για την ίδια είδηση είναι πιθανό να υπάρχουν διαφορετικά νοήματα και να αποδοθούν διαφορετικές ερμηνείες. Στις περιπτώσεις που αυτή η είδηση μεταδοθεί από κάποιον μέσω των παραδοσιακών μέσων ενημέρωσης, δηλαδή από την τηλεόραση, το ραδιόφωνο ή/ και την εφημερίδα, είναι πιθανό να μη σχολιαστεί σε άλλους, σε τόσο μεγάλη έκταση και βαθμό τουλάχιστον. Αλλά, εάν γίνει μέσω του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (ΜΚΔ), υπάρχει μεγάλη πιθανότητα το πρόσωπο αυτό να προωθήσει τα δικά του συμπεράσματα/νοήματα σε ευρύ φάσμα πληθυσμού με αποτέλεσμα αυτό να διαστρεβλώνει την είδηση στην ολότητα της ή μέρος αυτής. Φυσικά, ο καθένας μπορεί να λειτουργήσει ως πομπός αφού έχει φωνή και μπορεί να εκφραστεί δημόσια για το πώς νιώθει και αντιλαμβάνεται γεγονότα και κατ' επέκταση ο εκάστοτε δέκτης θα πρέπει να έχει τη δική του κρίση.

Ας μην ξεχνάμε όμως ότι *«η ελευθερία της έκφρασης του καθενός δεν μπορεί να χρησιμοποιείται ως άλλοθι για την καταπάτηση των θεμελιωδών ατομικών δικαιωμάτων των υπολοίπων»* (Ευαγγέλου, 2001). Πρέπει να υπάρχει ένα ισοζύγιο μεταξύ της ελευθερίας του λόγου και του σεβασμού ανθρωπίνων δικαιωμάτων λόγω του ότι μπορεί να στιγματιστεί οποιοδήποτε πρόσωπο. Συνήθως, οι ειδήσεις που αφορούν το έγκλημα ή/και τη δικαιοσύνη είναι πηγές δημοφιλούς θεάματος και ψυχαγωγίας (*«crime and criminal justice have long been sources of popular spectacle and entertainment...»*) (Reiner 2007, σελ. 304) και σε τέτοιες περιπτώσεις καταπατώνται τα ατομικά δικαιώματα είτε ενός δράστης είτε μέλους της οικογένειάς του ή και ακόμη ενός απλού γνωστού του.

Στις περιπτώσεις των διαπραγματεύσεων ομηριών και κρίσεων, δυστυχώς, διαπιστώνεται συχνά αυτή η καταπάτηση στα ανθρώπινα δικαιώματα. Είναι γεγονός που κινεί το ενδιαφέρον τόσο σε δημοσιογράφους όσο και σε πολίτες που λειτουργούν ως «citizen journalists». Είναι ένα γεγονός που αξίζει ως είδηση λόγω της κάποιας απόκλισης στους αναμενόμενους κανόνες της κοινωνίας, υπάρχει το στοιχείο της φρίκης και η ευκαιρία να εξερευνηθούν καθημερινά ηθικά διλήμματα (Reiner 2007, σελ. 325). Είναι ένα γεγονός όμως που θα καθορίσει τα πρόσωπα τα οποία εμπλέκονται σε αυτήν.

Η διαδικασία αυτή, επομένως, που ονομάζεται διαπραγμάτευση, δεν είναι άλλο από μία εκ των επιλογών των δυνάμεων ασφαλείας σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα χειριστούν ένα επεισόδιο. Είναι ένα «βέλος στη φαρέτρα» της αστυνομίας ώστε να λήξει ένα

περιστατικό χωρίς τη χρήση βίας. Οι διαπραγματεύσεις ομηριών και κρίσεων, όπως και άλλες επιστήμες, μελετούν την ανθρώπινη συμπεριφορά. Σκοπός τους είναι αρχικά η προστασία ανθρωπίνων ζώων, η απελευθέρωση ενός ή περισσότερων ατόμων που κρατούνται όμηροι παρά την θέλησή τους ή/και η ασφαλής προσέγγιση ατόμου το οποίο βρίσκεται σε ένταση (Office of Security of the U.S. Dept. of State for Foreign Service personnel, 1987, σελ. 2) και ακολούθως να κερδίσουν χρόνο και να συλλέξουν πληροφορίες.

Για την επίτευξη των σκοπών αυτών οι διαπραγματεύσεις ομηριών και κρίσεων χρησιμοποιούν μεθόδους όπως η ενεργή ακρόαση. Με την επικοινωνία που δημιουργείται μεταξύ αυτών και του προσώπου που έχουν απέναντι τους, την ψυχραιμία, την ειλικρίνεια, την αλήθεια, τον σεβασμό και την εν συναίσθηση πετυχαίνουν να λύνουν κρίσιμα περιστατικά χωρίς να τραυματιστεί οποιοδήποτε πρόσωπο. Για να γίνουν όλα αυτά όμως οι διαπραγματεύσεις ομηριών και κρίσεων εκπαιδεύονται υπό δύσκολες συνθήκες, προκλητικές και στρεσογόνες, για να μπορούν να αντιμετωπίσουν οποιοδήποτε περιστατικό με αυτοέλεγχο και αυτό γιατί όπως αναφέρει ο Ανδρέας Κωνσταντόπουλος, ένας από τους πρώτους Έλληνες διαπραγματευτές, σε συνέντευξη του στον Άκη Κατσούδα, η οποία δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα lifo.gr στις 13 Οκτωβρίου 2018, «το πιο σημαντικό στοιχείο σ' ένα διαπραγματευτή κρίσεων είναι ο αυτοέλεγχος. Υπάρχει μια αρχή: Εάν θέλεις να ελέγξεις το περιβάλλον σου, πρέπει να ελέγξεις πρώτα τον εαυτό σου. Ο τρόπος που παρατηρήσεις, στέκεσαι και αντιδράς παίζει καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη του περιστατικού».

Περιστατικά στα οποία ανταποκρίνονται οι διαπραγματεύσεις ομηριών και κρίσεων είναι για παράδειγμα οι απαγωγές προσώπων, οι ομηρίες, οι πειρατείες, οι εξεγέρσεις φυλακισμένων/κρατουμένων, οι οχυρώσεις προσώπων σε υποστατικά, σε απόπειρες αυτοκτονίας, σε πρόσωπα που είναι επικίνδυνα, σε πρόσωπα που είναι υπό την επήρεια και σε πρόσωπα που πάσχουν από σοβαρής μορφής ψυχική ασθένεια.

Η διαφορετικότητα κάθε περιστατικού κάνει τη «δουλειά» του διαπραγματευτή ομηριών και κρίσεων πολύ καιρία και τη διαχείριση του από την αστυνομία να είναι καθοριστικής σημασίας. Φαινομενικά όλα μοιάζουν μεταξύ τους αλλά σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν οι συνθήκες του κάθε περιστατικού, η διανοητική και ψυχολογική κατάσταση τα προσώπου που εμπλέκετε αλλά και των οικείων τους, το περιεχόμενο της κρίσης, η κατάσταση των ομήρων και η σχέση τους με τον ομηροκράτη και ο σεβασμός προς το άτομο αυτό. Συνεπώς, κανένα περιστατικό δεν είναι το ίδιο με κάποιο άλλο.

Σε όλα αυτά τα περιστατικά, το καθένα με τις ιδιομορφίες του, διαπιστώνεται ότι υπάρχει ακόμα ένας καθοριστικός παράγοντας. Τα ΜΜΕ. Τα ΜΜΕ μπορούν να επηρεάσουν τόσο θετικά όσο αρνητικά την έκβαση μιας διαπραγμάτευσης. Θετικά μπορούν να επηρεάσουν προβάλλοντας στοχευμένα μηνύματα ή/και να παρέχουν πληροφόρηση σε εγκλωβισμένα άτομα, ενώ αρνητικά μπορούν να επηρεάσουν όταν γνωστοποιούν ευαίσθητες

πληροφορίες όπως τα στοιχεία των εμπλεκομένων ή τον επιχειρησιακό σχεδιασμό της αστυνομίας. Επίσης, μπορεί να γίνει απευθείας επαφή με το πρόσωπο το οποίο διαπραγματεύεται η ομάδα διαπραγματεύσεων χειρισμού και κρίσεων και να επηρεαστεί η εξέλιξη του περιστατικού.

Τα ΜΜΕ ασκούν επιδράσεις τόσο στον διαπραγματευόμενο όσο και στην διαπραγματευτική ομάδα και αυτό είναι γεγονός που είδαμε να συμβαίνει σε διάφορες περιπτώσεις τα τελευταία χρόνια. Ενδεικτικά, και για τους σκοπούς του παρόντος κειμένου, θα γίνει αναφορά σε τρία περιστατικά, δύο εκ των οποίων στην Κύπρο και ένα στην Ελλάδα.

Στις 29 Μαρτίου 2016 γύρω στις 8:30 το πρωί, αεροπλάνο των Αιγυπτιακών Αερογραμμών που εκτελούσε πτήση από Αλεξάνδρεια προς Κάιρο, με 81 επιβαίνοντες ζήτησε αναγκαστική προσγείωση στο αεροδρόμιο Λάρνακας λόγω αεροπειρατείας. Η εν λόγω είδηση έκανε τον γύρο του κόσμου την ίδια στιγμή αφού εκτός από τα τοπικά μέσα παρουσιαζόταν και στα διεθνή όπως Reuters και CNN. Τη στιγμή που διαδραματιζόνταν τα γεγονότα, όλος ο πλανήτης, κυριολεκτικά, γνώριζε τι συνέβαινε, αφού η επικοινωνία γινόταν σε συχνότητα που μπορούσε να ακούει ο οποιοσδήποτε και οι δημοσιογράφοι μετέδιδαν τα πάντα. Αυτό δυσχέραινε το έργο της διαπραγματευτικής ομάδας, αφού από τη μια πλευρά γινόταν κριτική για τον τρόπο δράσης τους και από την άλλη δίνονταν αναφορές για το πώς εξελισσόταν το περιστατικό, πράγμα για το οποίο ο αεροπειρατής ενημερωνόταν και επηρεαζόταν, επηρεάζοντας έτσι και τη διαπραγμάτευση εξ' ολοκλήρου. Επίσης, σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι τα ΜΜΕ έδιναν πληροφορίες και για ενέργειες της Κυπριακής και Αιγυπτιακής Κυβέρνησης, όπως για παράδειγμα ότι αναμένονταν ενισχύσεις από την Αίγυπτο (Ζαχαριάδης Α., Κουρουπάκη Γ., Ζόργιος Κ., 2016). Τελικά, μετά από τις διαπραγματεύσεις και χωρίς οποιεσδήποτε επεμβάσεις των δυνάμεων ασφαλείας, γύρω στις 2:30 το μεσημέρι, ο αεροπειρατής βγήκε από το αεροπλάνο και παραδόθηκε στις Κυπριακές Αρχές.

Στις 20 Νοεμβρίου 2019 γύρω στις 8:30 το βράδυ, μέλη της αστυνομίας μετέβηκαν σε οικία σε χωριό της επαρχίας Λευκωσίας για να εκτελέσουν διάταγμα εξέτασης από ψυχίατρο που αφορούσε γυναίκα, μητέρα δύο ανήλικων παιδιών. Η γυναίκα αρνήθηκε να συνεργαστεί και ταμπουρώθηκε στο σπίτι της με τα παιδιά. Στο μέρος μετέβη διαπραγματευτική ομάδα, η οποία ξεκίνησε να συνομιλεί με τη γυναίκα. Λόγω του ότι η ώρα που εξελισσόταν η διαπραγμάτευση ήταν η ώρα όπου όλα τα τηλεοπτικά κανάλια είχαν τα κεντρικά δελτία ειδήσεων, ανέφεραν το γεγονός με απευθείας συνδέσεις τόσο από τις τηλεοράσεις όσο και από τις ηλεκτρονικές τους σελίδες. Εκτός αυτού, δημοσίευαν και πληροφορίες σχετικά με την εκπαίδευση των παιδιών. Όλα αυτά είχαν ως συνέπεια να μη συνεργάζεται η εν λόγω γυναίκα και να παραμένει ταμπουρωμένη με τα παιδιά μέχρι και το βράδυ της 21ης Νοεμβρίου 2019. Να σημειωθεί ότι στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δημιουργήθηκαν «δύο στρατόπεδα», το ένα υπέρ αυτής της γυναίκας που προέτρεπε να

την αφήσουν ήσυχη με τα παιδιά της και το άλλο που της απέδιδε απρεπείς χαρακτηρισμούς. Η γυναίκα αυτή είχε πρόσβαση σε όλα όσα δημοσιεύονταν και επηρεαζόταν και από τα «δύο στρατόπεδα». Ανάλογα με το τι την επηρέαζε, άλλαζε η συμπεριφορά της προς τα πρόσωπα που βρίσκονταν γύρω της. Συμπεριλαμβανομένης και της διαπραγματευτικής ομάδας. Συνεπώς, η διαπραγματευτική ομάδα έπρεπε να διαχειριστεί και αυτό το κομμάτι, το οποίο δημιουργούσαν, ξεκάθαρα, τα ΜΜΕ. Και λέω ξεκάθαρα, γιατί όταν κόπασαν τα σχόλια και δεν ήταν πλέον «πρώτο θέμα» στη δημοσιογραφική ατζέντα, η κατάσταση άλλαξε, και το περιστατικό έληξε χωρίς να τραυματιστεί οποιοδήποτε πρόσωπο.

Στις 23 Σεπτεμβρίου του 1998 ο δραπέτης [...] εισέβαλε σε διαμέρισμα σε περιοχή της Αθήνας και κράτησε ομήρους τους τέσσερεις ενοίκους του διαμερίσματος με την απειλή χειροβομβίδας. Παράλληλα κάλεσε σε τηλεοπτικό σταθμό και, αφού ζήτησε, συνομίλησε σε «ζωντανή σύνδεση» με τον κεντρικό παρουσιαστή ειδήσεων. Λόγω της δημοσιοποίησης των γεγονότων και της διάρκειας που έπαιρνε η συνομιλία ασκήθηκε πολλή πίεση στις Ελληνικές Αρχές με αποτέλεσμα να δράσουν χωρίς κατάλληλη προετοιμασία και, θεωρώντας ότι η χειροβομβίδα ήταν ψεύτικη, εισήλθαν στο διαμέρισμα. Παρ' όλα αυτά η χειροβομβίδα ήταν αληθινή και κατά την είσοδο της αστυνομίας ο ομηροκράτης την απόπλισε σκοτώνοντας μία εκ των ομήρων και τραυματίζοντας μέλη της αστυνομίας (Καρδαρά, 2016).

Τόσο σε αυτές όσο και σε άλλες περιπτώσεις οι διαπραγματευτές ομηριών και κρίσεων *«καλούνται να δράσουν άμεσα, να κρατήσουν την ψυχραιμία τους ώστε να επιτύχουν στην αποστολή τους»* (Λουκά, 2019). Όμως η συχνή και άμεση μετάδοση πληροφοριών από τα ΜΜΕ δεν βοηθά τις συνθήκες και πολλές φορές *«αποβεί μοιραίο για τη διαπραγμάτευση και την έκβαση του αποτελέσματος ενός επεισοδίου»* (Ζουμίδου, 2019). Η μετάδοση/διάδοση των πληροφοριών μίας διαπραγμάτευσης θα πρέπει να γίνεται πάντα σε συνεννόηση με την Αστυνομία, καθ' ότι ο διακριτικός χειρισμός είναι απαραίτητος. Πρέπει να υπάρχει διακριτικότητα, να μην προβάλλονται πολλά στοιχεία, να μη βγαίνουν προς τα έξω οι πληροφορίες και να μη μεταδίδονται πλάννα από την σκηνή του επεισοδίου. Και όλα αυτά γιατί η μετάδοση δίνει τη δυνατότητα στον δράστη να γνωρίζει την εικόνα που επικρατεί και να σχεδιάζει τα επόμενα βήματά του. Άρα, καλό θα ήταν, για την αποφυγή λαθών που μπορεί να αποβούν μοιραία για την εξέλιξη μιας διαπραγμάτευσης και κατ' επέκταση ενός επεισοδίου, να υπάρχει συνεχής συνεννόηση των δύο μερών (ΜΜΕ και Αστυνομικών Αρχών) για το τι μπορεί να προβάλλεται ή να αναφέρεται στα ΜΜΕ.

Οι δημοσιεύσεις/αναφορές θα πρέπει να περιέχουν προσεκτικές πληροφορίες σχετικά με τον χειρισμό του επεισοδίου ή που αφορούν το πρόσωπο στο οποίο γίνεται η διαπραγμάτευση, καθ' ότι τα σχόλια του οποιουδήποτε μπορούν να επηρεάσουν δυσμενώς την έκβαση της διαπραγμάτευσης. Σημαντικό ρόλο κατέχουν και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δεδομένου ότι οτιδήποτε δημοσιεύεται μπορεί να σχολιαστεί από οποιοδήποτε

πρόσωπο και το σχόλιο να καθορίσει την επόμενη κίνηση του διαπραγματευόμενου. Ένα σχόλιο υβριστικού περιεχομένου ή μια γνώμη/άποψη ή εικασίες εγκυμονούν απρόβλεπτους κινδύνους. Συνεπώς, μία καλή τακτική θα ήταν να υπάρχει απενεργοποίηση των σχολίων στις αναρτήσεις τέτοιου περιεχομένου.

Εν κατακλείδι, οι δημοσιογράφοι θα έπρεπε να είναι οι πλέον ευαισθητοποιημένοι στον εν λόγω τομέα, αφού διαπιστώνονται περιπτώσεις όπου θυσιάζουν την ηθική, την δεοντολογία, την ποιότητα και τη σωστή ενημέρωση για να εξασφαλίσουν την υψηλότερη τηλεθέαση ή περισσότερα κλικ. Επίσης, πολύ σημαντικό σε ότι αφορά τέτοιου είδους θέματα να υπάρχει σεβασμός και ευαισθησία στον ανθρώπινο πόσο, να γίνεται προσπάθεια προστασίας των θυμάτων ή/και μαρτύρων, αλλά και να αποθαρρύνονται οι εγκληματικές και τρομοκρατικές ενέργειες. Όταν το περιστατικό λήξει, οι δημοσιογράφοι μπορούν να αναδείξουν και να αναλύσουν σε μεγαλύτερο βάθος πτυχές της υπόθεσης, στις οποίες είναι σκόπιμο να μην αναφερθούν κατά την εξέλιξη των γεγονότων και για όσο διαρκεί η κρίσιμη διαπραγμάτευση.

«Μια λέξη και όλα σώζονται. Μια λέξη και όλα χάνονται.» -**André Breton**

Βιβλιογραφία:

Office of Security of the U.S. Dept. of State for Foreign Service personnel (1987), Hostage Negotiation: a matter of life and death, *International Security and Terrorism Series, No.2*, USA, Diane Publishing Co., 1-42

Μακκουεϊλ Ντ. (2003), Η θεωρία της μαζικής επικοινωνίας για τον 21^ο αιώνα, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη.

Reiner R. (2007), Media-made criminality: the representation of crime in the mass media, στο Maguire M. Et al (2007), *The Oxford Handbook of Criminology*, 4th edition, Oxford University Press.

Πηγές:

Ευαγγέλου Α. (2001), Ομιλία στην ημερίδα δημοσιογραφίας και τεχνών, του Δημοσιογραφικού Ομίλου Πανεπιστημίου Κύπρου με θέμα «Τα όρια της έκφρασης»

Ζαχαριάδης Α., Κουρουπάκη Γ., Ζοργιός Κ. (2016), Αεροπειρατεία Κύπρος: Επιχείρηση «εξουδετέρωσης» του αεροπειρατή ετοιμάζει η αστυνομία, <https://www.cnn.gr>

Ζουμίδου Μ. (2019), Αστυνομική ιδιότητα: Διαπραγματευτής - Ποια η αποστολή του, <https://www.philenews.com>

Καρδαρά Α. (2016,) Υπόθεση ΣΜ: Δεκαοκτώ χρόνια μετά την «ομηρία σε απευθείας σύνδεση», <https://www.postmodern.gr>

Κατσούδας Α. (2019), Πώς χειρίζεσαι μια ομηρία ή μια απόπειρα αυτοκτονίας; Ο πρώτος Έλληνας διαπραγματευτής κρίσεων εξηγεί, www.lifo.gr

Λουκά Δ. (2019), Οι άνθρωποι με τα «ατσάλινα» νεύρα αποκαλύπτονται στο 24news, <https://www.24sports.com.cy>

Στεργίδου Στ. (2016), Ορόκληνη: Οικογενειακή τραγωδία- Νεκρός ο πατέρας που είχε θέσει υπό ομηρία το 16μηνο αγοράκι του, <http://www.riknews.com.cy>